

REPUBLIKA HRVATSKA
VISOKI UPRAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B
Frankopanska 16

Poslovni broj: Us II-76/2025-6

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
P R E S U D A

Visoki upravni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca toga Suda Željke Zrilić Ježek, predsjednice vijeća Borisa Markovića i Blanše Turić, članova vijeća te sudske savjetnice Marte Srake, zapisničarke, u upravnom sporu tužitelja Udruga Una, Splitska 1, Srb, OIB: 58277981921, zastupanog po Ajni Mujević i Ivi Marjanović Dujmović, odvjetnicama iz Zajedničkog odvjetničkog ureda Ajna Mujević i Iva Marjanović Dujmović, Rijeka, Riva Boduli 1, protiv tuženika Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, Trg žrtava fašizma 3, Zagreb, OIB: 68011638990, radi prava na pristup informacijama, na sjednici vijeća održanoj 14. svibnja 2025.

p r e s u d i o j e

I. Odbija se tužbeni zahtjev za poništenje rješenja Povjerenika za informiranje Republike Hrvatske, klasa: UP/II-008-07/24-01/1026, urbroj: 401-01/03-25-4 od 14. veljače 2025.

II. Odbija se zahtjev tužitelja za naknadu troška ovog upravnog spora.

Obrazloženje

1. Osporenim rješenjem tuženika odbijena je žalba tužitelja izjavljena protiv rješenja Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, klasa: UP/I-008-01/24-01/8, urbroj: 531-04-1-2-24-1 od 30. listopada 2024. Naznačenim prvostupanjskim rješenjem odbijen je zahtjev Udruge Una kojim je zatražena dostava rješenja Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine, klasa: UP/I-361-05/24-08/4 od 9. listopada 2024.

2. Tužitelj u cijelosti pobija kao nezakonita rješenje prvostupanjskog tijela te rješenje tuženika i to iz svih zakonom dopuštenih razloga. Prvenstveno ukazuje na činjenicu da je tužitelj stranka upravnog postupka u kojem je izdano rješenje prvostupanjskog tijela, odnosno čija se dostava traži temeljem odredbi Zakona o pravu na pristup informacijama. Naime, tužitelj je 11. kolovoza 2024. Ministarstvu prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine podnio prijedlog za oglašavanjem građevinske dozvole i rješenja o produženju važenja iste ništavim. Činjenicu da je time pokrenut upravni postupak u kojem se meritorno odlučuje o valjanosti predmetnih akata potvrdilo je i samo Ministarstvo svojim priopćenjem 13. kolovoza 2024. na službenim stranicama. Nadalje, 16. kolovoza 2024. tužitelj je Ministarstvu, nakon uvida u cjelokupni upravni spis, dostavio dopunu prijedloga jer je uvidom u isti, iako u preslici,

utvrdio da od cjelokupne dokumentacije jedini akti koji ne sadrže službene pečate tijela koje je donijelo iste akte su lokacijska dozvola, izmjene i dopune lokacijske dozvole, građevinska dozvola te rješenje o produženju važenja građevinske dozvole. Međutim, 19. listopada 2024. tužitelj od strane Ministarstva zaprima rješenje od 15. listopada 2024. kojim se obustavlja postupak u povodu prijedloga Udruge Una s obrazloženjem kako je Ministarstvo po službenoj dužnosti oglasilo građevinsku dozvolu i rješenje o produženju važenja iste ništavom rješenjem od 9. listopada 2024., a iz razloga kako je to naveo upravo tužitelj u dopuni prijedloga jer je utvrđeno da izvršenje predmetnih rješenja nije pravno moguće sukladno odredbi članka 128. stavak 1. točka 3. Zakona o općem upravnom postupku. Tužitelj je u predmetnom postupku zahtjevao i nalaganje investitoru povrata u prijašnje stanje raskopanog terena, a koje područje građenja se nalazi na vrelu Une, izvoru pitke vode za stanovništvo mjesta Donja Suvaja, te hidrološkom spomeniku i zaštićenom području Natura 2000. Međutim, niti u jednom službenom priopćenju Ministarstva nije navedeno što je sa sanacijom terena. Nadalje, tužitelj ističe kako je Ministarstvo predmetni zahtjev radi ostvarivanja prava na pristup informacijama odbilo prvostupanjskim rješenjem, navodeći paušalne razloge propisane odredbom članka 15. stavak 1. i članka 16. stavak 1. Zakona o pravu na pristup informacijama. Smatra da se u konkretnom slučaju mora uzeti u obzir da je interes javnosti oko zaštićenog hidrološkog spomenika, ekološki zaštićene mreže Natura 2000 i izvora pitke vode, kao i zaštićenih staništa biljnih i životinjskih vrsta iznimno velik. S druge strane, naglašava se činjenica da dostavom traženog rješenja prvostupanjskog tijela nikakvi osobni podaci ne bi bili ugroženi jer je odavno javnosti poznat podatak koja pravna osoba je investitor, a sudski registar je javna knjiga koja na službenim stranicama čini sve podatke pravnih osoba dostupnim, tim više što je javnosti kroz medije bio poznat i sadržaj lokacijske dozvole, građevinske dozvole te rješenja o produženju važenja iste. Nadalje, javnosti je putem službenog priopćenja prvostupanjskog tijela poznata i činjenica da je oglašena ništavom građevinska dozvola jer postoji pravna nemogućnost izvršenja tog rješenja. Tužitelj smatra da je obrazloženje tuženika u osporenom rješenju u potpunosti netočno i proturječno stanju spisa i sadržaju žalbe tužitelja jer isti traži dostavu rješenja Ministarstva kojim je isto oglasilo građevinsku dozvolu ništavom, a ne dokumentaciju iz spisa kriminalističkog istraživanja ili kakvog drugog postupka koji bi se imao smatrati prethodnim postupkom. Tužitelj naglašava da nije zatražio uvid u cjelokupan spis, dok niti prvostupansko niti drugostupansko tijelo u svojim rješenjima ne navode na koji način bi se ugrozilo učinkovito vođenje prethodnog i kaznenog postupka, odnosno isti uopće ne konkretiziraju koji su to točno postupci. Tužitelju doista ostaje nejasno što bi se moglo ugroviti dostavom rješenja o oglašavanju građevinske dozvole ništavom, a što već nije sadržano u samoj građevinskoj dozvoli. Istimče da kada javnopravno tijelo učini propust na način da donosi akte čije izvršenje nije pravno moguće, a posebice da prije toga nije provelo postupke koje je moralo učiniti, da procijeni utjecaj zahvata na ekološki zaštićeno područje i kada takvo nezakonito postupanje ima izravan utjecaj na veći broj ljudi i okoliš, tada u testu razmjernosti i te kako prevladava interes javnosti. Interes javnosti prevladava i u činjenici da je potrebno saznati ne samo što je i na koji način učinilo javnopravno tijelo zbog kojeg je došlo do štete za okoliš i ljudska prava na pristup pitkoj vodi, već i je li se naložilo investitoru da sanira štetu učinjenu prirodi. Tužitelj navodi da je osoba koja je pokrenula upravni postupak, a koja djeluje na području vrela Une na način da vrši zaštitu okoliša te zaštitu prava stanovnika Općine Srb i okolnih područja. Poziva se nadalje i na odredbu članka 3. Direktive o

informacijama o okolišu te na odredbe Arhurške konvencije. Sukladno svemu navedenom, predlaže donijeti presudu kojom se poništava rješenje Povjerenika za informiranje od 14. veljače 2025. i rješenje Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine od 30. listopada 2024. uz naknadu troška ovog upravnog spora.

3. Tuženik u odgovoru na tužbu u cijelosti ostaje kod pobijanog rješenja iz razloga navedenih u obrazloženju istog. Vezano za navod tužitelja da je pokrenuo postupak pred prvostupanjskim tijelom s prijedlogom za oglašavanje građevinske dozvole i rješenja o produženju važenja iste ništavom, napominje da isto nije od utjecaja na dostupnost traženih informacija temeljem Zakona o pravu na pristup informacijama. Naime, navodi kako Zakon o pravu na pristup informacijama potencira omogućavanje informacija čije je dobivanje u javnom interesu i koje bi svaki podnositelj zahtjeva mogao dobiti neovisno o svom privatnom interesu i neovisno o tome postoji li neki drugi pravni temelj za dobivanje takvih informacija. Spomenuto načelo jednakosti u ostvarivanju prava na pristup informacijama podrazumijeva i načelo raspolaganja informacijom, odnosno članak 9. Zakona o pravu na pristup informacijama koji propisuje da korisnik koji raspolaže informacijom ima pravo tu informaciju javno iznositi. Tuženik se poziva na odredbu članka 15. stavak 1. Zakona o pravu na pristup informacijama te napominje da u slučaju postojanja razloga za ograničenje iz članka 15. stavka 1. Zakona o pravu na pristup informacijama, kao što je to slučaj i u ovom predmetu, Povjerenik za informiranje ne ulazi u sadržaj tražene informacije, već utvrđuje da li su ispunjene pretpostavke za ograničenje pristupa traženoj informaciji. U drugostupanjskom je postupku iz dokumentacije spisa predmeta utvrđeno da su ispunjene pretpostavke za primjenu odredbe članka 15. stavak 1. Zakona o pravu na pristup informacijama, odnosno da se u konkretnom slučaju radi o apsolutnom ograničenju prava na pristup informacijama jer je tražena informacija dio dokumentacije u vezi kriminalističkog istraživanja od strane nadležnog tijela vezano za saznanja o možebitnom nezakonitom izvođenju građevinskih radova na vrelu Une. Slijedom navedenog, predlaže da se odbije tužbeni zahtjev i zahtjev za naknadom troška ovog upravnog spora te da se potvrdi pobijano rješenje tuženika.

4. Sukladno odredbi članka 6. Zakona o upravnim sporovima ("Narodne novine", 36/24.), odgovor na tužbu tuženika uredno je dostavljen tužitelju. U dostavljenom očitovanju tužitelj u bitnom ponavlja navode tužbe.

5. Tužbeni zahtjev nije osnovan.

6. Ocjenjujući zakonitost osporenog rješenja u granicama razloga navedenih u žalbi, ovaj Sud nalazi da je osporeno rješenje pravilno i zakonito, kako u pogledu utvrđenih činjenica, tako i u pogledu primjene materijalnog prava te ne nalazi povrede pravila postupka.

7. Iz podataka spisa predmeta proizlazi da je zahtjev za pristup informacijama odbijen pozivom na odredbu članka 15. stavak 1. Zakona o pravu na pristup informacijama ("Narodne novine", 25/13., 85/15., 69/22.; dalje u tekstu: Zakon), kojom je propisano da će tijela javne vlasti ograničiti pristup informacijama koje se tiču svih postupaka koje vode nadležna tijela u prethodnom i kaznenom postupku za vrijeme trajanja tih postupaka. Nadalje, tuženik se poziva i na odredbu članka 15. stavak 3. točka 1. istog Zakona, prema kojoj tijela javne vlasti mogu ograničiti pristup informacijama ako postoje osnovane sumnje da bi njezino objavljivanje onemogućilo učinkovito, neovisno i nepristrano vođenje sudskog, upravnog ili drugog pravno uređenog postupka, izvršenje sudske odluke ili kazne.

8. Tuženik i prvostupansko tijelo donijeli su zaključak da se radi o primjeni članka 15. stavak 1. i članka 15. stavak 3. Zakona. Svoju odluku utemeljili su na preslici dopisa Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijske uprave zadarske, Službe kriminalističke policije od 30. srpnja 2024., preslici dopisa Ministarstva prostornog uređenja, graditeljstva i državne imovine od 20. kolovoza 2024. i preslici dopisa Ministarstva unutarnjih poslova Republike Hrvatske, Policijske uprave zadarske, Službe kriminalističke policije od 16. listopada 2024. iz kojih je vidljivo da se o informaciji koja je predmet zahtjeva provodi prethodni i kazneni postupak. Nastavno, iz dopisa Ministarstva unutarnjih poslova od 30. srpnja 2024. proizlazi da policijski službenici Službe kriminalističke policije provode kriminalističko istraživanje vezano za saznanja o možebitnom nezakonitom izvođenju građevinskih radova na vrelu Une. Nadalje, dopisom Ministarstvo unutarnjih poslova od 16. listopada 2024. zatražilo je da prvostupansko tijelo dostavi odluku kojom je građevinsku dozvolu od 6. listopada 2016., kao i druge upravne akte vezane za isti predmet, oglasilo ništavim. Nastavno, protiv rješenja prvostupanskog tijela od 9. listopada 2024. koje je zatraženo od strane tužitelja podnesena je tužba, odnosno pokrenut je upravni spor pred Upravnim sudom u Splitu, koji se vodi pod poslovnim brojem: Us I-2597/2024-2.

9. Prema ocjeni ovog Suda, ograničenje iz odredbe članka 15. stavak 1. Zakona predstavlja apsolutno ograničenje za pristup informacijama za koje se ne provodi test razmjernosti i javnog interesa, već je sam zakonodavac odlučio zbog važnosti takvih informacija pristup istima ograničiti.

10. Time što je zatraženo rješenje od 9. listopada 2024. javno objavljeno na Internet stranicama Gračaca ne utječe na zakonitost osporenog rješenja.

11. Slijedom navedenog proizlazi da se osporeno rješenje, uz obrazloženje kakvo je njime dano, ne može ocijeniti nezakonitim te se ujedno ističe da tužitelj i u tužbi ističe iste prigovore na koje je tuženik odgovorio uz iscrpno i razložno obrazloženje, s kojim je i ovaj Sud suglasan.

12. Slijedom navedenog, trebalo je, na temelju odredbe članka 116. stavak 1. Zakona o upravnim sporovima, odbiti tužbeni zahtjev i odlučiti kao u točki I. izreke presude.

13. Kako tužitelj nije uspio u ovom sporu, to u smislu odredbe članka 147. Zakona o upravnim sporovima nije osnovan niti njegov zahtjev za naknadu troška nastalih u ovom sporu.

U Zagrebu, 14. svibnja 2025.

Predsjednica vijeća
Željka Zrilić Ježek, v.r.